

ΣΤΕ 1794/2007

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΤΜΗΜΑ Γ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 22 Μαρτίου 2007, με την εξής σύνθεση : Π.Ζ. Φλώρος, Αντιπρόεδρος, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος που είχε κώλυμα, Α. Γκότσης, Α. Καραμιχαλέλης, Σύμβουλοι, Μ.

Πικραμένος, Μ. Σταματοπούλου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Τετράδη – Χαρλαύτη. Για να δικάσει την από 11 Ιανουαρίου 2007 αίτηση:

του ..., κατοίκου Βολιμών Δήμου Ελατίων Ν. Ζακύνθου, ο οποίος παρέστη με τους δικηγόρους : 1) Ι. Μαντζουράνη (Α.Μ. 7349), 2) Α. Βγόντζα (Α.Μ. 4403) και 3) Χ. Αναλυτή (Α.Μ. 3447) που τους διόρισε στο ακροατήριο, κατά των : 1) ... και 3) ... οι οποίοι παρέστησαν με τους ίδιους ως άνω δικηγόρους Σπ. Βλαχόπουλο (Α.Μ. 17001) και Π. Ζυγούρη (Α.Μ. 6216) που τους διόρισαν με πληρεξούσια.

Με την αίτηση αυτή ο αναιρεσείων επιδιώκει να αναιρεθεί η υπ' αριθμ. 366/2006 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πύργου.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Παρέδρου Μ. Πικραμένου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τους πληρεξουσίου του αναιρεσείοντος, οι οποίοι ανέπτυξαν και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους αναιρέσεως και ζήτησαν να γίνει δεκτή η αίτηση και τους πληρεξουσίου των αναιρεσιβλήτων, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (1706055/2007 ειδικό έντυπο παραβόλου).
2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ο αναιρεσείων, υποψήφιος δήμαρχος του Δήμου Ελατίων του νομού Ζακύνθου ως επικεφαλής του συνδυασμού ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ, ζητεί την εξαφάνιση της 366/2006 απόφασης του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πύργου, με την οποία απορρίφθηκε η από 23.10.2006 ένσταση του αναιρεσείοντος, έγιναν εν μέρει δεκτές η από 27.10.2006 ένσταση και η από 7.11.2006 αντένσταση των αναιρεσιβλήτων και περαιτέρω ανακηρύχθηκε επιτυχών ο συνδυασμός των αναιρεσιβλήτων ΕΝΩΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ, δήμαρχος ο επικεφαλής αυτού και ήδη αναιρεσιβλήτος Νικόλαος Θεοδόσης, επιλαχών δε ο συνδυασμός ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ με επικεφαλής τον ήδη αναιρεσείοντα.
3. Επειδή, στο άρθρο 44 παρ. 2, 3, 4, 5 και 7 του ν. 3463/2006 «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων» (ΕΤΚ Α', φ. 114) ορίζονται τα εξής : "1. . . . 2. Εγγραφές και διαγραφές δεν επιτρέπονται, και αν γίνουν, έχουν ως αποτέλεσμα την ακυρότητα του ψηφοδελτίου. 3. Η προτίμηση του εκλογέα εκφράζεται με σταυρό που σημειώνεται με στυλογράφο μαύρης ή κυανής απόχρωσης δίπλα στο ονοματεπώνυμο κάθε υποψήφιου, με εξαίρεση τους τυχόν υποψήφιους της περίπτωσης γ' της παρ.2 του

άρθρου 34, για τους οποίους δεν απαιτείται σταυρός προτίμησης. Τυχόν θέση σταυρού σε αυτούς δεν επάγεται ακυρότητα. 4. Σταυρός προτίμησης που σημειώνεται με διαφορετικό τρόπο θεωρείται ότι δεν είναι γραμμένος και η εγκυρότητα του ψηφοδέλτιου ελέγχεται, σύμφωνα με τη διάταξη της περιπτώσεως γ' της παρ.1 του άρθρου 45. 5. Ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του προς έναν υποψήφιο κοινοτικό σύμβουλο σημειώνοντας σταυρό δίπλα στο όνομά του στο ψηφοδέλτιο του συνδυασμού. Στους Δήμους ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του υπέρ ενός ή υπέρ δύο υποψηφίων δημοτικών συμβούλων, πλην των Δήμων Αθηναίων, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς, στους οποίους ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του υπέρ ενός, υπέρ δύο ή υπέρ τριών υποψηφίων. Ψηφοδέλτιο συνδυασμού με περισσότερους σταυρούς προτίμησης από τους ανωτέρω κατά περίπτωση οριζόμενους είναι έγκυρο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης...7. Για τον υποψήφιο δήμαρχο και τον υποψήφιο πρόεδρο της Κοινότητας δεν χρειάζεται σταυρός προτίμησης και αν σημειωθεί, δεν συνεπάγεται ακυρότητα του ψηφοδέλτιου". Εν συνεχεία, στο άρθρο 45 του αυτού νόμου ορίζεται ότι : "Εκτός από την περίπτωση ακυρότητας κατά την παράγραφο 2 του προηγούμενου άρθρου, το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις : α) Αν έχει σχήμα ή διαστάσεις που διαφέρουν κατά τρόπο εμφανή από αυτά που ορίζει η απόφαση που προβλέπεται από την παρ. 2 του άρθρου 42. β) Αν έχει τυπωθεί σε χαρτί ή με μελάνι που το χρώμα του διαφέρει κατά τρόπο εμφανή από αυτό που ορίζεται στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 42. γ) Αν έχουν σημειωθεί σε οποιαδήποτε πλευρά του λέξεις, φράσεις, υπογραμμίσεις, στίγματα ή άλλα σημεία, εφόσον αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα που παραβιάζουν με τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας. δ) Αν βρεθεί στο φάκελο μαζί με ένα ή περισσότερα άλλα έγκυρα ή άκυρα ψηφοδέλτια του ίδιου ή διαφορετικού συνδυασμού ή με λευκά και ε) αν βρεθεί μέσα σε φάκελο που δεν είναι σύμφωνα με τους όρους του επόμενου άρθρου". Περαιτέρω στο άρθρο 61 παρ.2 του ως άνω Κώδικα ορίζεται ότι: «2. Ο πρόεδρος πρωτοδικών ή ο ειρηνοδίκης, εκθέτει το πρακτικό της εκλογής μαζί με τον πίνακα των αποτελεσμάτων της στο κατάστημα του πρωτοδικείου ή του ειρηνοδικείου επί πέντε (5) ημέρες και συντάσσει για την έκθεση αυτή πρακτικό, που τοιχοκολλάται επίσης έξω από το δικαστικό κατάστημα. Στο διάστημα αυτό οι εκλογείς μπορούν να λάβουν γνώση των εγγράφων αυτών, καθώς και των λοιπών στοιχείων της εκλογής, προκειμένου να ασκήσουν ενστάσεις κατά του κύρους της». Στο άρθρο 63 του ίδιου Κώδικα ορίζεται: «Ένσταση μπορεί να ασκήσει : α) κάθε εκλογέας εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους του Δήμου ή της Κοινότητας, καθώς και β) όποιος υπήρξε υποψήφιος κατά τις εκλογές στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα». Στο άρθρο 64 παρ. 2 του εν λόγω Κώδικα προβλέπεται ότι : «Το δικόγραφο της ένστασης απαιτείται να περιέχει τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 251 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, ΦΕΚ 97 Α)», στο δε άρθρο 67 παρ. 1 ορίζεται ότι : «1. Για τα θέματα της προδικασίας, της κύριας διαδικασίας, της παρέμβασης, της αντένστασης, της αποδεικτικής διαδικασίας, του παρεμπιπτοντος ελέγχου, της απόφασης του δικαστηρίου, καθώς και της γνωστοποίησης της εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 253 έως και 260 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως κάθε φορά ισχύει, ο οποίος και εφαρμόζεται για κάθε σχετικό θέμα, που δεν ρυθμίζεται, ειδικώς, από τις διατάξεις του παρόντος».

Στο άρθρο 251 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, ΕτΚ Α', φ. 97) ορίζεται ότι: «Το δικόγραφο της ένστασης, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 45, πρέπει απαραίτητως να μνημονεύει με ακρίβεια, τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης στον οποίο αυτό αναφέρεται, τους εκλογικούς συνδυασμούς και τους επικεφαλής τους, καθώς και τα πρόσωπα των οποίων αμφισβητείται με αυτό η εκλογή ή η ανακήρυξη. Επίσης, το ίδιο δικόγραφο πρέπει να περιέχει σαφείς και συγκεκριμένους λόγους, καθώς και σαφώς καθορισμένο αίτημα». Στο άρθρο 254 παρ.3 του εν λόγω Κώδικα ορίζεται ότι: «3. Για την ανάπτυξη των ισχυρισμών τους, οι διάδικοι μπορούν να καταθέτουν υπομνήματα...μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες μετά τη συζήτηση. Μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, ο αντιδίκος εκείνου που κατέθεσε το υπόμνημα μπορεί, με δικό του υπόμνημα, να αντικρούσει τους ισχυρισμούς που αναπτύχθηκαν με το υπόμνημα του αντιδίκου του...» Στο άρθρο 253 παρ.6 του ίδιου Κώδικα ορίζεται: «6. Ο ενιστάμενος μπορεί, με ιδιαίτερο δικόγραφο, να προβάλλει πρόσθετους λόγους...», στο δε άρθρο 256 ότι: « 1. Αν ασκηθεί ένσταση, τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 2 του προηγούμενου άρθρου μπορούν...να ασκήσουν αντένσταση ... 2. Με την αντένσταση μπορούν να προβληθούν λόγοι αντίστοιχοι προς αυτούς που προβάλλονται με την ένσταση...».

4. Επειδή, από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι οι λόγοι της ένστασης και της αντένστασης, με τους οποίους προβάλλεται η ύπαρξη διακριτικών γνωρισμάτων που καθιστούν ορισμένα ψηφοδέλτια άκυρα, πρέπει να είναι ειδικοί και ορισμένοι, δηλαδή αφενός να προσδιορίζουν κατ' αριθμό και εκλογικό τμήμα τα πληττόμενα ψηφοδέλτια, αφετέρου να περιέχουν περιγραφή του πραγματικού, ως προς το προβαλλόμενο διακριτικό γνώρισμα, περαιτέρω δε πρέπει να προβάλλονται με τα δικόγραφα της ένστασης και της αντένστασης ή με δικόγραφο προσθέτων λόγων (ΣτΕ 914, 2291/2000, 810/1996). Περαιτέρω έχει κριθεί ότι αν το πραγματικό ως προς το προβαλλόμενο διακριτικό γνώρισμα έχει περιγραφεί εσφαλμένως στο δικόγραφο της ένστασης, η διόρθωση της εσφαλμένης περιγραφής, εφόσον έχει ως αποτέλεσμα την μεταβολή της πραγματικής βάσης του προβαλλόμενου λόγου, επιτρέπεται να γίνει μόνον με εμπροθέσμως κατατιθέμενο δικόγραφο προσθέτων λόγων, όχι δε με υπόμνημα, με το οποίο επιτρέπεται είτε η ανάπτυξη ισχυρισμών προβληθέντων ήδη με το δικόγραφο της ένστασης ή με αυτό των προσθέτων λόγων είτε η διόρθωση προφανών γραφικών ή αριθμητικών παραδρομών της ένστασης ή των προσθέτων λόγων (πρβλ. ΣτΕ 3734/2003, 914/2000, 810/1996). Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται επίσης ότι τα δικαστήρια της ουσίας έχουν την εξουσία να ελέγχουν μόνο τα πληττόμενα με την ένσταση και την αντένσταση ψηφοδέλτια και αποκλειστικώς ενόψει των διακριτικών γνωρισμάτων που προβάλλονται με τους λόγους της ένστασης και της αντένστασης στα δικόγραφα αυτών και στο δικόγραφο των προσθέτων λόγων (πρβλ. ΣτΕ 914/2000, 2291, 810/1996).

5. Επειδή, σύμφωνα με την έννοια των ανωτέρω διατάξεων του ν. 3463/2006, σημεία, σκισίματα, λέξεις, στίγματα, φράσεις, οπές, που έχουν σημειωθεί στο ψηφοδέλτιο, καθώς επίσης και σταυροί προτίμησης, μπορούν να επιφέρουν ακυρότητα του ψηφοδελτίου, αν θεωρηθεί ότι αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα, με τα οποία παραβιάζεται η συνταγματική αρχή της μυστικότητας της ψηφοφορίας, αν δηλαδή κριθεί ότι η ύπαρξη των προμνησθέντων σημείων, στιγμάτων κ.λ.π.

καταλείπει τη δυνατότητα να προσδιορισθεί, άμεσα ή έμμεσα, ο εκλογέας που ψήφισε με το συγκεκριμένο ψηφοδέλτιο. Κατά την εκδίκαση, δε, των σχετικών με το κύρος των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών διαφορών, τα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια κρίνουν αν στη συγκεκριμένη περίπτωση τα παραπάνω σημεία αποτελούν ή όχι διακριτικά γνωρίσματα με βάση τα διδάγματα της λογικής και της κοινής πείρας και λαμβάνοντας υπ' όψη τις εκάστοτε συνθήκες υπό τις οποίες τελεί ο εκλογέας, το είδος του σημείου, τη θέση του, τον τρόπο χάραξης και, όταν πρόκειται για σταυρό προτίμησης, το πάχος ή το χρώμα του, προκειμένου να συναγάγουν αν το εκάστοτε σημείο έχει τεθεί τυχαίως ή σκοπίμως. Η κρίση, δε, αυτή του διοικητικού δικαστηρίου περί διακριτικού γνωρίσματος, εφόσον εναρμονίζεται προς τους κανόνες της λογικής και τα διδάγματα της κοινής πείρας, ως κρίση περί πραγμάτων, δεν υπόκειται για το λόγο αυτό σε αναιρετικό έλεγχο (ΣΤΕ 1558, 343-4, 244/2004, 1322, 914/2000 κ.ά.).

6. Επειδή, όπως βεβαιώνεται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, κατά τις δημοτικές εκλογές του δήμου Ελατίων του νομού Ζακύνθου στις 15.10.2006 συμμετείχαν : α) ο συνδυασμός ΕΝΩΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ με επικεφαλής και υποψήφιο δήμαρχο τον πρώτο αναιρεσίβλητο, ο οποίος έλαβε 1060 ψήφους, β) ο συνδυασμός ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ με επικεφαλής και υποψήφιο δήμαρχο τον αναιρεσείοντα ο οποίος έλαβε 1036 ψήφους και γ) ο συνδυασμός ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ. Κατά του από 19.10.2006 πίνακα εξαγωγής αποτελεσμάτων της Προέδρου Πρωτοδικών Ζακύνθου άσκησαν ενστάσεις αφενός ο αναιρεσείων, ως επικεφαλής του συνδυασμού ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ, και αφετέρου οι αναιρεσίβλητοι, ο πρώτος ως εκλογέας και επικεφαλής του συνδυασμού ΕΝΩΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ενώ ο δεύτερος και η τρίτη ως εκλογείς και υποψήφιοι τοπικοί σύμβουλοι του ίδιου συνδυασμού, οι οποίοι άσκησαν και αντένσταση επί της ενστάσεως του αναιρεσείοντος. Το δικάσαν διοικητικό πρωτοδικείο με την προσβαλλόμενη απόφαση συνεκδίκασε τις ανωτέρω ενστάσεις και την αντένσταση, απέρριψε την ένσταση του αναιρεσείοντος, απέρριψε εν μέρει την αντένσταση των αναιρεσίβλητων και την έκανε δεκτή κατά τα λοιπά, έκανε δεκτή την ένσταση των αναιρεσίβλητων κατά το μέρος που ασκήθηκε από το δεύτερο εξ αυτών και στη συνέχεια καθόρισε τον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού ΕΝΩΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ των αναιρεσίβλητων σε 1031, τον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ του αναιρεσείοντος σε 1026 και τον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ σε 118. Με τα δεδομένα αυτά ο συνδυασμός των αναιρεσίβλητων ανακηρύχθηκε επιτυχών συνδυασμός και ο συνδυασμός του αναιρεσείοντος πρώτος επιλαχών.

7. Επειδή, με την αντένσταση των αναιρεσιβλήτων προβλήθηκαν ισχυρισμοί ως προς την εγκυρότητα οκτώ, μεταξύ άλλων, ψηφοδελτίων του συνδυασμού του αναιρεσείοντος στο 53ο εκλογικό τμήμα. Ειδικότερα, με την αντένσταση προβλήθηκαν τα εξής: «α) τέσσερα ψηφοδέλτια, ήτοι τα υπ. αριθμ. 6, 33, 88 και 130 τοιαύτα, εις τα οποία πάντες οι εν αυτώ τεθειμένοι τρεις (3) σταυροί είχαν σημειωθή εμφανέστατα εις τύπον Χ, εντόνως, τεχνηέντως και σκοπίμως αποκλίνοντα του συνήθους σημειουμένου (έστω και κακογραμμένου) τύπου σταυρού, δια ρευστής (και όχι διαρκείας τοιαύτης) γαλαζοπρασίνης αποχρώσεως και είχαν τεθεί έναντι των ονομάτων των δημοτικών συμβούλων ... ως και του τοπικού συμβούλου .. , β) τρία ψηφοδέλτια, ήτοι τα υπ. αριθμ. 53, 203 και 217 τοιαύτα, εις τα οποία πάντες οι εν

αυτώ τεθειμένοι σταυροί είχαν σημειωθή εις τύπον Χ, εντόνως, τεχνηέντως και σκοπίμως αποκλίνοντα του συνήθους σημειομένου (έστω και κακογραμμένου) τύπου σταυρού, δια ρευστής μελάνης (και όχι διαρκείας τοιαύτης) γαλαζοπρασίνης αποχρώσεως, είχαν δε τεθεί εις μεν το υπ' αριθμ. 53 τοιούτο δύο σταυροί, εις δε το υπ' αριθμ. 203 τρεις σταυροί (έναντι των ονομάτων των δημοτικών συμβούλων ... ως και του τοπικού συμβούλου ...) και εις το υπ' αριθμ. 217 τοιούτο δύο σταυροί (έναντι των ονομάτων του δημοτικού συμβούλου ... ως και του τοπικού συμβούλου ...), γ) ένα ψηφοδέλτιο, ήτοι το υπ' αριθμ. 21, εις το οποίο πάντες οι εν αυτώ τεθειμένοι τρεις σταυροί είχαν εμφανέστατα σημειωθεί εις τύπον Χ, εντόνως, τεχνηέντως και σκοπίμως αποκλίνοντα του συνήθους σημειομένου (έστω και κακογραμμένου) τύπου σταυρού, και είχαν τεθή έναντι των ονομάτων των δημοτικών συμβούλων ... ως και του τοπικού συμβούλου ... (ως εις τα υπ' αριθμ. 6, 33, 88 και 130 ψηφοδέλτια)».

8. Επειδή, με την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση έγινε δεκτό ότι με την αντένσταση προβάλλεται: «Τα 6,21,33,53,88,130,203 και 217 ψηφοδέλτια του 53 εκλογικού τμήματος [του συνδυασμού του αναιρεσειόντος] φέρουν αντί σταυρών τα σημεία Χ, γαλαζοπράσινης απόχρωσης, ο τρόπος δε αυτός αποτύπωσης των σταυρών ενόψει του ότι αποκλίνει του συνήθους και αφορά στους ίδιους, ως επί το πλείστον υποψήφιους, αποτελεί διακριτικό γνώρισμα που παραβιάζει την μυστικότητα της ψηφοφορίας. Ο ισχυρισμός αυτός πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος καθόσον η χάραξη αντί σταυρού του σημείου Χ δεν μπορεί να αποδοθεί εν προκειμένω στο γραφικό χαρακτήρα, την ψυχολογική κατάσταση κατά τη στιγμή της ψηφοφορίας, την απειρία και την αδεξιότητα ή την ηλικία του εκλογέα, όπως αβασίμως προβάλλεται από τον ενιστάμενο καθ' ου η αντένσταση. Και τούτο ενόψει του αριθμού των ψηφοδελτίων (8) που φέρουν αντί σταυρού τα εν λόγω σημεία, του γεγονότος ότι όλα βρέθηκαν στο ίδιο εκλογικό τμήμα, του ότι όλα έχουν χαραχθεί κατά τον ίδιο και μάλιστα σταθερό τρόπο και όλα (πλην 53/ετ53) με το ίδιο γραφικό μέσο γαλάζιας απόχρωσης, καθώς και των συγκεκριμένων υποψηφίων, δίπλα από τα ονόματα των οποίων έχουν τα σημεία αυτά τεθεί (όλα τα ψηφοδέλτια φέρουν το σημείο Χ δίπλα από το όνομα του υποψηφίου τοπικού συμβούλου Πυλαρινού Γερασίμου, τα δε 7 εξ αυτών-και δη όλα πλην του 53/ετ 53- φέρουν το σημείο Χ δίπλα από το όνομα του υποψηφίου δημοτικού συμβούλου Πυλαρινού Ιωάννη κλπ), κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, αποκλείεται να ψήφισαν τυχαία με τον ίδιο ακριβώς τρόπο οκτώ εκλογείς στο ίδιο εκλογικό τμήμα χωρίς πρόθεση να κάνουν γνωστή την εκλογική τους προτίμηση. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω τα εν λόγω οκτώ ψηφοδέλτια πρέπει να αφαιρεθούν ως άκυρα από την εκλογική δύναμη του συνδυασμού του ενιστάμενου-καθ' ου η αντένσταση».

9. Επειδή, από το προεκτεθέν περιεχόμενο του δικογράφου της αντένστασης προκύπτει ότι προβλήθηκαν τρεις αυτοτελείς ισχυρισμοί οι οποίοι έπλησαν την εγκυρότητα οκτώ συνολικά ψηφοδελτίων που έλαβε ο συνδυασμός του αναιρεσειόντος στο 53ο εκλογικό τμήμα. Και ναι μεν με την αντένσταση προβλήθηκε με τους τρεις ως άνω ισχυρισμούς ότι και τα οκτώ ως άνω ψηφοδέλτια του συνδυασμού του αναιρεσειόντος φέρουν ως διακριτικό γνώρισμα το σημείο Χ, όμως κάθε ισχυρισμός παρουσίαζε διαφορές στην πραγματική του βάση ως προς τον αριθμό των σταυρών προτίμησης που έχουν τεθεί στα επίμαχα ψηφοδέλτια, τους

υποψήφιους που έχουν σταυροδοτηθεί καθώς και ως προς τη χρησιμοποιηθείσα μελάνη, ενώ δεν προβλήθηκε ισχυρισμός περί συνδυασμένου τρόπου σταυροδοσίας και των οκτώ επίμαχων ψηφοδελτίων που να υποχρεώνει το δικαστήριο της ουσίας να εξετάσει, και από την άποψη αυτή, την ύπαρξη διακριτικού γνώρισματος στα ως άνω ψηφοδέλτια. Με τα δεδομένα αυτά το δικάσαν διοικητικό πρωτοδικείο μη νομίμως αντιμετώπισε κατά τρόπο ενιαίο τους ως άνω τρεις ισχυρισμούς και περαιτέρω στήριξε την κρίση του περί ακυρότητας των ανωτέρω οκτώ ψηφοδελτίων και στο ότι υπάρχει συνδυασμένος τρόπος σταυροδοσίας των υποψηφίων μεταβάλλοντας έτσι την πραγματική βάση των προβληθέντων ισχυρισμών. Για το λόγο αυτό, βασιμώς προβαλλόμενο, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση και να αναρριχθεί η αναρριχσιβαλλόμενη απόφαση κατά το κεφάλαιο αυτό.

10. Επειδή, με την αναρριχσιβαλλόμενη απόφαση έγινε δεκτό ότι από επισταμένη θεώρηση του ψηφοδελτίου 124 του 46 εκλογικού τμήματος του συνδυασμού του αναρριχσιβιόντος προκύπτει ότι δίπλα από το όνομα του υποψηφίου δημάρχου Νικόλαου Ακτύπη έχει τεθεί ένα ιδιαίτερα μεγάλο και χαρακτηριστικό σημείο Χ (1,5 εκατ. η μια γραμμή του και 2,5 η άλλη) ενώ δίπλα από το όνομα του υποψήφιου δημοτικού συμβούλου ... έχει τεθεί επίσης αντί σταυρού ένα μεγάλο Χ. Το σημείο Χ που έχει τεθεί δίπλα από το όνομα του υποψηφίου δημάρχου, ενόψει του τρόπου χάραξής του, της θέσης και του μεγέθους του αποτελεί διακριτικό γνώρισμα, δεδομένου ότι μπορεί να καταστήσει φανερή την ταυτότητα του εκλογέα και ως εκ τούτου παραβιάζει το απόρρητο της ψηφοφορίας. Με τις σκέψεις αυτές το δικάσαν διοικητικό πρωτοδικείο, κατ' αποδοχή του σχετικού λόγου της αντένστασης των αναρριχσιβιόντων, αφαιρέσε ως άκυρο το εν λόγω ψηφοδέλτιο από την εκλογική δύναμη του συνδυασμού του αναρριχσιβιόντος. Με τα δεδομένα αυτά το δικαστήριο της ουσίας προέβη σε εξειδικευμένη αιτιολόγηση της παραδοχής περί του ότι το επίμαχο ψηφοδέλτιο φέρει διακριτικό γνώρισμα εκτιμώντας, κατά την ανέλεγκτη αναρριχσιβιόντως κρίση του, τον τρόπο χάραξης, τη θέση και το μέγεθος του σημείου Χ που έχει τεθεί δίπλα από το όνομα του υποψηφίου δημάρχου ... Επομένως, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο περί του αντιθέτου λόγος αναρριχσιβιόντως, ο ίδιος δε λόγος, κατά το μέρος που αμφισβητεί την ανέλεγκτη κατ' αναρριχσιβιόντως πραγματική κρίση του δικαστηρίου της ουσίας είναι απορριπτέος ως αναρριχσιβιόντως. Ειδικότερα, ο ισχυρισμός του αναρριχσιβιόντος ότι το επίμαχο ψηφοδέλτιο που φέρει σταυρό υπέρ του υποψήφιου δημάρχου έπρεπε, κατά νόμο, να μη θεωρηθεί άκυρο, αλλά να προσμετρηθεί υπέρ του συνδυασμού είναι απορριπτέος ως στηριζόμενος σε ασφαλή νομική εκδοχή, διότι ναι μεν το άρθρο 44 παρ. 7 του Δ.Κ.Κ. προβλέπει ότι δεν συνεπάγεται ακυρότητα του ψηφοδελτίου η σημείωση σταυρού προτίμησης υπέρ υποψήφιου δημάρχου, περαιτέρω όμως, σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 1 περ. γ' του Δ.Κ.Κ. η σημείωση Χ αντί σταυρού μπορεί να αποτελεί διακριτικό γνώρισμα, εν προκειμένω δε υπάρχει σχετική αιτιολογημένη κρίση του δικαστηρίου της ουσίας (πρβλ. ΣΤΕ 2332/2004). Εξάλλου, είναι απορριπτέος και ο περαιτέρω ισχυρισμός του αναρριχσιβιόντος, σύμφωνα με τον οποίο το δικαστήριο της ουσίας προέβη σε μεταβολή της πραγματικής βάσης του ισχυρισμού της αντένστασης ως προς το σχήμα του τεθέντος στον υποψήφιο δημοτικό σύμβουλο σταυρό, διότι το δικάσαν διοικητικό πρωτοδικείο στήριξε την κρίση του περί ακυρότητας του επίμαχου ψηφοδελτίου αποκλειστικώς στο σημείο που έχει τεθεί δίπλα από το όνομα του υποψήφιου

δημάρχου σύμφωνα με το περιεχόμενο του προβληθέντος με την αντένσταση ισχυρισμού.

11. Επειδή, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση έγινε δεκτός ισχυρισμός της αντένστασης και κρίθηκε ότι το ψηφοδέλτιο 11 του 49 εκλογικού τμήματος του συνδυασμού του αναιρεσειόντος, το οποίο φέρει σταυρούς προτίμησης στα ονόματα όλων των υποψηφίων, είναι άκυρο ενόψει της ασυνήθους έκτασης και του είδους της σταυροδοσίας που συνιστά διακριτικό γνώρισμα παραβιάζον την μυστικότητα της ψηφοφορίας. Η κρίση αυτή του δικάσαντος διοικητικού πρωτοδικείου είναι νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη διότι στηρίζεται όχι μόνον στην ύπαρξη περισσότερων σταυρών αλλά συνδυάζει την έκταση και το είδος της σταυροδοσίας (σταυροί σε σειρά), για να καταλήξει στην ανέλεγκτη κατ' αναίρεση κρίση ότι η σταυροδοσία, με τον τρόπο που έχει αποτυπωθεί, αποτελεί διακριτικό γνώρισμα και επομένως τα περι του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι απορριπτέα ως αβάσιμα (ΣΤΕ 3968/2003).

Ειδικότερα ο ισχυρισμός του αναιρεσειόντος ότι το επίμαχο ψηφοδέλτιο που φέρει περισσότερους σταυρούς έπρεπε κατά νόμο να μη θεωρηθεί άκυρο αλλά να προσμετρηθεί υπέρ του συνδυασμού, είναι απορριπτέος ως στηριζόμενος σε εσφαλμένη νομική εκδοχή, διότι ναι μεν το άρθρο 44 παρ.5 του Δ.Κ.Κ. προβλέπει ότι ψηφοδέλτιο με περισσότερους σταυρούς προτίμησης από τους οριζόμενους κατά περίπτωση είναι έγκυρο χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης, περαιτέρω όμως, σύμφωνα με το προαναφερθέν άρθρο 45 παρ. 1 περ. γ' του Δ.Κ.Κ. η σημείωση περισσότερων σταυρών μπορεί να αποτελεί διακριτικό γνώρισμα, εν προκειμένω δε υπάρχει σχετική αιτιολογημένη κρίση του δικαστηρίου της ουσίας (πρβλ. ΣΤΕ 2332/2004).

12. Επειδή, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση έγινε δεκτός ισχυρισμός της αντένστασης περί της εγκυρότητας του υπ' αριθμ. 4 των ακύρων ψηφοδελτίων του 48 εκλογικού τμήματος του συνδυασμού των αναιρεσίβλητων με τη σκέψη ότι φέρει σταυρούς που ομοιάζουν με Χ, οι εν λόγω δε σταυροί είναι κακότεχνοι πλην η κακοτεχνία αυτή δεν προκαλεί ακυρότητα του ψηφοδελτίου καθόσον αποδίδεται στο γραφικό χαρακτήρα, την περιορισμένη ικανότητα γραφικής αποτύπωσης ή την ηλικία του εκλογέα και πάντως όχι στην πρόθεσή του να καταστήσει φανερή την ψήφο του. Ως εκ τούτου το εν λόγω ψηφοδέλτιο μη νομίμως κρίθηκε άκυρο από την εφορευτική επιτροπή και πρέπει να προσμετρηθεί ως έγκυρο στην εκλογική δύναμη του συνδυασμού των αντενισταμένων και ήδη αναιρεσίβλητων. Η κρίση αυτή του δικάσαντος διοικητικού πρωτοδικείου, η οποία στηρίζεται στους κανόνες της λογικής και τα διδάγματα της κοινής πείρας περί του ότι το ως άνω σημείο δεν αποτελεί διακριτικό γνώρισμα παραβιάζον την μυστικότητα της ψηφοφορίας, είναι νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη και τα περι του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

13. Επειδή, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε ισχυρισμός του αναιρεσειόντος περί ακυρότητας του ψηφοδελτίου 77 του 45 εκλογικού τμήματος του συνδυασμού των αναιρεσίβλητων, με την αιτιολογία ότι φέρει γραμμή από στυλό πλησίον της ονομασίας του συνδυασμού (πλησίον του γράμματος Κ της λέξης ΕΝΩΤΙΚΗ), όμως η γραμμή αυτή (ανεπαίσθητη) ενόψει του μεγέθους της (μικρή), της θέσης της (στο επάνω μέρος του ψηφοδελτίου πλησίον της μονογραφής του δικαστικού αντιπροσώπου), της απόχρωσής της (προέρχεται από μελάνη της ίδιας

απόχρωσης με αυτό της μονογραφής του δικαστικού αντιπροσώπου), του σχήματος και της φευγαλέας χάραξής της, προκλήθηκε τυχαία και από απροσεξία κατά τις εργασίες της εφορευτικής επιτροπής και πάντως μετά από ψηφοφορία και δεν οφείλεται σε ενέργεια του εκλογέα. Η κρίση αυτή, την οποία εξέφερε το δικάσαν διοικητικό πρωτοδικείο περί του ότι η υπάρχουσα επί του ψηφοδέλιου γραμμή είναι τυχαία και δεν αποτελεί διακριτικό γνώρισμα, είναι νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη και είναι απορριπτέα ως αβάσιμα τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα. Είναι δε απορριπτέος ο ειδικότερος ισχυρισμός του αναιρεσειόντος ότι το δικάσαν δικαστήριο μετέβαλε την πραγματική βάση του ισχυρισμού του διότι στην προσβαλλόμενη απόφαση περιγράφεται η ακριβής θέση της τεθείσας γραμμής, σύμφωνα με τον προβληθέντα ισχυρισμό, και νομίμως λαμβάνεται υπόψη, προκειμένου να κριθεί το τυχαίο του εν λόγω σημείου, ότι ευρίσκεται στο επάνω μέρος του ψηφοδέλιου πλησίον της μονογραφής του δικαστικού αντιπροσώπου σε συσχέτισμό και με την χρησιμοποιηθείσα μελάνη.

14. Επειδή, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε ισχυρισμός του αναιρεσειόντος περί ακυρότητας του ψηφοδέλιου 117 του 48 εκλογικού τμήματος του συνδυασμού των αναιρεσίβλητων με την αιτιολογία ότι δεν φέρει στίγμα, όπως ισχυρίσθηκε ο αναιρεσειών με το δικόγραφο της ένστασης, το δε δικαστήριο έχει την εξουσία να ελέγχει τα πληττόμενα ψηφοδέλτια αποκλειστικώς ενόψει των διακριτικών γνωρισμάτων που προβάλλονται με τους λόγους της ένστασης και δεν συγχωρείται διόρθωση της εσφαλμένης περιγραφής ούτε από το δικαστήριο ούτε από τον ενιστάμενο δια του υπομνήματος, εφόσον αυτή (η διόρθωση) όπως εν προκειμένω (από στίγμα σε γραμμή με το υπόμνημα του ενισταμένου και ήδη αναιρεσειόντος) έχει ως αποτέλεσμα την μεταβολή της πραγματικής βάσης του προβαλλόμενου λόγου. Η κρίση αυτή του δικάσαντος δικαστηρίου είναι, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στην τέταρτη σκέψη, νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη και είναι απορριπτέος ο λόγος αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι το σημείο που τέθηκε στο επίμαχο ψηφοδέλτιο είχε περιγραφεί στο δικόγραφο της ένστασης, διότι όπως προκύπτει από τα δικάγραφα της από 24.10.2006 ένστασης του αναιρεσειόντος και του από 20.11.2006 υπομνήματος αυτού, ο αναιρεσειών προέβαλε με την ένσταση ότι πρόκειται περί στίγματος ενώ με το υπόμνημα μετέβαλε την περιγραφή του σημείου προβάλλοντας ότι πρόκειται για «έντονη γραμμή-παύλα».

15. Επειδή, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε ισχυρισμός του αναιρεσειόντος ως προς το ψηφοδέλτιο 85 του εκλογικού τμήματος 48 του συνδυασμού των αναιρεσίβλητων με την αιτιολογία ότι στην ένστασή του ο ήδη αναιρεσειών είχε προβάλει ακυρότητα του ψηφοδέλιου 15 του 46 εκλογικού τμήματος και στη συνέχεια απαραδέκτως με το υπόμνημα επιχείρησε να διορθώσει στο ορθό διότι το δικαστήριο έχει την εξουσία να ελέγχει μόνον τα πληττόμενα με την ένσταση ψηφοδέλτια και αποκλειστικώς ενόψει των διακριτικών γνωρισμάτων που προβάλλονται με τους λόγους της ένστασης και στο δικόγραφο των προσθέτων λόγων. Με την ίδια αιτιολογία το δικάσαν πρωτοδικείο απέρριψε ισχυρισμό του ήδη αναιρεσειόντος περί ακυρότητας του 230 ψηφοδέλιου του 46 εκλογικού τμήματος του συνδυασμού των αναιρεσιβλήτων καθόσον με το υπόμνημα μεταβλήθηκε η πραγματική βάση του ως άνω ισχυρισμού και το διακριτικό γνώρισμα περιγράφηκε ως γραμμή-στίγμα στο γράμμα Α της λέξης ΠΟΡΕΙΑ στο επάνω μέρος του ψηφοδέλιου

αντί του περιγραφέντος στο δικόγραφο της ένστασης που εντοπιζόταν μεταξύ των λέξεων ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΠΙΚΟΥ. Η κρίση αυτή του δικάσαντος δικαστηρίου είναι νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη, σύμφωνα με τα αναφερθέντα στην τέταρτη σκέψη, και είναι απορριπτέα ως αβάσιμα τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα. Ο ειδικότερος δε ισχυρισμός του αναιρεσειόντος ως προς το πρώτο από τα ως άνω ψηφοδέλτια, ότι είναι επιτρεπτή η δια του υπομνήματος διόρθωση του αριθμού του πληττόμενου ψηφοδελτίου, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος διότι, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, με το υπόμνημα είναι επιτρεπτή μόνον η διόρθωση προφανών γραφικών ή αριθμητικών παραδρομών της ένστασης και των προσθέτων λόγων και όχι, όπως εν προκειμένω, η μεταβολή τόσο του αριθμού του πληττόμενου ψηφοδελτίου όσο και του εκλογικού τμήματος στο οποίο αυτό ανήκει.

16. Επειδή, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε ισχυρισμός του αναιρεσειόντος περί ακυρότητας συγκεκριμένων ψηφοδελτίων του συνδυασμού των ήδη αναιρεσίβλητων με την αιτιολογία ότι δεν φέρουν ακαθόριστα σχήματα, όπως προβλήθηκε με την ένσταση, αλλά σταυρούς. Ειδικότερα, έγινε δεκτό ότι στο ψηφοδέλτιο 163 του 47 εκλογικού τμήματος ο σταυρός τέθηκε κατά τρόπο ακανόνιστο ή κακότεχνο, στα ψηφοδέλτια 113 του εκλογικού τμήματος 47 και 181 του εκλογικού τμήματος 50 οι σταυροί είναι ασύμμετροι, στα ψηφοδέλτια 30 του εκλογικού τμήματος 46, 23 και 141 του εκλογικού τμήματος 47 και 14 του εκλογικού τμήματος 48 οι σταυροί είναι ατελείς, στα ψηφοδέλτια 32 και 173 του εκλογικού τμήματος 47 οι σταυροί είναι σχηματισμένοι με έντονες ή παχιές γραμμές και διπλοπατημένοι, στα ψηφοδέλτια 91 του εκλογικού τμήματος 45 και 89 του εκλογικού τμήματος 51 οι σταυροί έχουν διπλή την κάθετη γραμμή, στο ψηφοδέλτιο 146 του εκλογικού τμήματος 51 ο σταυρός φέρει διπλοπατημένη γραμμή, τα ψηφοδέλτια 52 του εκλογικού τμήματος 50 και 16 του εκλογικού τμήματος 51 φέρουν διπλή την οριζόντια γραμμή των σταυρών, στο ψηφοδέλτιο 42 του εκλογικού τμήματος 47 ο σταυρός φέρει διπλοπατημένες γραμμές, στο ψηφοδέλτιο 170 του εκλογικού τμήματος 52 η οριζόντια γραμμή του σταυρού δίπλα στο όνομα του υποψήφιου τοπικού συμβούλου ... έχει μια ελαφρά κλίση προς τα επάνω δεξιά, στο ψηφοδέλτιο 96 του εκλογικού τμήματος 48 η κάθετη γραμμή του σταυρού δίπλα στο όνομα του υποψήφιου δημοτικού συμβούλου Θεόδωρου Τσουκαλά έχει ελαφρά κλίση προς τα δεξιά, στο ψηφοδέλτιο 80 του εκλογικού τμήματος 46 ο σταυρός δίπλα από το όνομα του υποψήφιου δημοτικού συμβούλου Μαρίνου Διονυσίου φέρει γραμμές ελαφρώς τοξοειδείς. Το δικάσαν διοικητικό πρωτοδικείο έκρινε ότι οι εν λόγω κακοτεχνίες στη χάραξη των σταυρών προτίμησης αποδίδονται όχι σε πρόθεση παραβίασης της μυστικότητας της ψηφοφορίας αλλά είτε σε προσπάθεια καλύτερης αποτύπωσης είτε στον κακό γραφικό χαρακτήρα είτε στην περιορισμένη ικανότητα γραφικής αποτύπωσης ή ακόμη στην ελαττωματική όραση ή στην έλλειψη σταθερότητας του χεριού του εκλογέα και επομένως δεν αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα. Με την κρίση του αυτή το δικάσαν διοικητικό πρωτοδικείο ορθώς ερμήνευσε και εφήρμοσε τις ανωτέρω διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα και η αιτιολογία αυτή της προσβαλλόμενης απόφασης με την οποία κρίθηκαν έγκυρα τα ως άνω ψηφοδέλτια του συνδυασμού των αναιρεσίβλητων καλύπτει όλες τις περιπτώσεις πλημμελειών που είχε προβάλει ο αναιρεσειών με την ένστασή του για κάθε ένα από τα πληττόμενα ψηφοδέλτια και τα περί του αντιθέτου

προβαλλόμενα είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

17. Επειδή, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε ισχυρισμός του ήδη αναιρεσιόntonτος περί ακυρότητας των ψηφοδελτίων 93 και 126 του εκλογικού τμήματος 45, 229 του εκλογικού τμήματος 46, 66 του εκλογικού τμήματος 49, 190 του εκλογικού τμήματος 52 λόγω του ότι φέρουν σταυρούς που έχουν σχηματισθεί με διαφορετικό χρώμα ή απόχρωση από αυτούς που έχουν τεθεί στους λοιπούς υποψήφιους, με την αιτιολογία ότι ο τρόπος αποτύπωσης των σταυρών- ο οποίος δεν είναι διαφορετικού χρώματος αλλά διαφορετικής μπλε απόχρωσης- δεν οφείλεται στην πρόθεση του εκλογέα να αποκαλύψει την ταυτότητα του αφού το διαφορετικό χρώμα του κάθε σταυρού, το οποίο είναι από τα προβλεπόμενα στο νόμο, μπορεί να οφείλεται στο διαφορετικό χρόνο σχηματισμού τους, ο δε ειδικότερος ισχυρισμός περί ευμεγέθους σταυρού δίπλα από το όνομα του υποψήφιου τοπικού συμβούλου Διονυσίου Γιαννούλη στο ψηφοδέλτιο 66 του εκλογικού τμήματος 49 απορρίφθηκε διότι από την θεώρηση του ψηφοδέλτιου προέκυψε ότι φέρει σταυρό κανονικού μεγέθους. Το δικάσαν διοικητικό πρωτοδικείο νομίμως και επαρκώς αιτιολόγησε την κρίση του για όλα τα ανωτέρω ψηφοδέλτια που έπληξε με την ένστασή του ο αναιρεσιόnton και τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι απορριπτέα ως αβάσιμα (ΣΤΕ 343/2004). Εξάλλου δεν συνέτρεχε λόγος το δικάσαν δικαστήριο να επαναλαμβάνει την αιτιολογία της κρίσης του για κάθε ψηφοδέλτιο εφόσον δεν είχε προβληθεί επιμέρους ουσιώδης ισχυρισμός ο οποίος να διαφοροποιεί κάποιο συγκεκριμένο ψηφοδέλτιο από το σύνολο των αμφισβητηθέντων και επομένως είναι απορριπτέος ο περί του αντιθέτου λόγος αναιρέσεως (ΣΤΕ 3968/2003).

18. Επειδή, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε ισχυρισμός του ήδη αναιρεσιόntonτος περί ακυρότητας των ψηφοδελτίων του συνδυασμού των αναιρεσιβλητών 33 και 145 του εκλογικού τμήματος 48, 145, 159 και 228 του εκλογικού τμήματος 52 και 143 του εκλογικού τμήματος 53 με τη σκέψη ότι η σημείωση σταυρών προτίμησης από την μια ή την άλλη πλευρά ονομάτων υποψηφίων δεν αποτελεί διακριτικό γνώρισμα που παραβιάζει την μυστικότητα της ψηφοφορίας καθόσον οφείλεται στην αβλεψία του συγκεκριμένου εκλογέα ή στην απορία του σχετικά με τη σωστή θέση του σταυρού ή ακόμη στη σπουδή ή στην ηλικία του. Η κρίση αυτή του δικάσαντος πρωτοδικείου είναι νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη και δεν αντίκειται στα διδάγματα της λογικής και της κοινής πείρας τα οποία, σύμφωνα με τα εκτεθέντα, αποτελούν νόμιμα στοιχεία κρίσεως περί του αν τα υπάρχοντα επί των ψηφοδελτίων σημεία είναι τυχαία ή έχουν γίνει σκοπίμως (ΣΤΕ 94/2004). Δεν συνέτρεχε δε λόγος να επαναλαμβάνει το δικάσαν δικαστήριο την αιτιολογία της κρίσης του για καθένα ψηφοδέλτιο εφόσον δεν είχε προβληθεί επιμέρους ουσιώδης ισχυρισμός ο οποίος να διαφοροποιεί κάποιο συγκεκριμένο ψηφοδέλτιο από το σύνολο των αμφισβητηθέντων ψηφοδελτίων και επομένως είναι απορριπτέος ο περί του αντιθέτου λόγος αναιρέσεως (ΣΤΕ 3968/2003).

19. Επειδή, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε ισχυρισμός του αναιρεσιόntonτος περί ακυρότητας των ψηφοδελτίων του συνδυασμού των αναιρεσιβλητών 225, 229, 230 και 231 του εκλογικού τμήματος 49 καθώς και 78, 187 του εκλογικού τμήματος 52 με την αιτιολογία ότι τα 225, 229, 230 και 231 ψηφοδέλτια φέρουν στο κάτω μέρος τους καφέ κηλίδες οι οποίες, ενόψει της θέσης τους, της υφής τους (σταγόνες από κάποιο υγρό, π.χ. καφέ), της απόχρωσής τους

και του ακανόνιστου σχήματός τους, είναι απλοί ρύποι οι οποίοι προκλήθηκαν τυχαία από την επαφή των εν λόγω ψηφοδελτίων με ρυπαρές επιφάνειες ή ουσίες κατά τις εργασίες της εφορευτικής επιτροπής και δεν μπορούν να θεωρηθούν διακριτικά γνωρίσματα. Περαιτέρω τα 78 και 187 ψηφοδέλτια του εκλογικού τμήματος 52 φέρουν ιδιαίτερα ανεπαίσθητους λεκέδες οι οποίοι ενόψει του ακανόνιστου σχήματός τους, του μεγέθους τους (μικροί), του χρώματός τους (καφέ) και της θέσης τους (όχι στο ίδιο σημείο), είναι απλοί ρύποι οι οποίοι σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας προκλήθηκαν τυχαία από την επαφή των ψηφοδελτίων με ρυπαρές επιφάνειες ή ουσίες ή χέρια εκλογέων ή μελών της εφορευτικής επιτροπής και δεν μπορούν να θεωρηθούν διακριτικά γνωρίσματα. Η κρίση αυτή του δικάσαντος διοικητικού πρωτοδικείου, η οποία στηρίζεται σε νόμιμα κριτήρια αξιολόγησης των επίμαχων ψηφοδελτίων σύμφωνα με τους κανόνες της λογικής και τα δεδομένα της κοινής πείρας, είναι νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη το δε δικάσαν δικαστήριο δεν συνέτρεχε λόγος να επαναλαμβάνει την αιτιολογία του για καθένα από τα επίμαχα ψηφοδέλτια εφόσον δεν είχε προβληθεί επιμέρους ουσιώδης ισχυρισμός ο οποίος να διαφοροποιεί κάποιο συγκεκριμένο ψηφοδέλτιο έναντι των λοιπών και τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

20. Επειδή, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε ισχυρισμός του αναιρεσείοντος περί ακυρότητας του 223 ψηφοδελτίου του εκλογικού τμήματος 49 του συνδυασμού των αναιρεσίβλητων με την αιτιολογία ότι φέρει σταυρό ο τρόπος χάραξης του οποίου με διπλή οριζόντια γραμμή δίπλα από το όνομα του υποψήφιου τοπικού συμβούλου ..., αποδίδεται στην προσπάθεια του εκλογέα για καλύτερη αποτύπωση, στην ηλικία, τη βιασύνη, την ψυχολογική του κατάσταση ή το γραφικό του χαρακτήρα και πάντως όχι σε προσπάθεια παραβίασης της μυστικότητας της ψήφου. Η κρίση αυτή του δικάσαντος διοικητικού πρωτοδικείου, η οποία στηρίζεται στα δεδομένα της κοινής πείρας ως προς τον τρόπο χάραξης του σταυρού προτίμησης, είναι νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη και τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

21. Επειδή, μετά την αποδοχή του προαναφερθέντος λόγου αναιρέσεως πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η κρινόμενη αίτηση, να αναιρεθεί κατά το μέρος αυτό η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και η υπόθεση να παραπεμφθεί στο δικάσαν διοικητικό πρωτοδικείο για νέα νόμιμη κρίση.

22. Επειδή, μετά την εν μέρει αποδοχή της κρινόμενης αίτησης συμψηφίζεται η δικαστική δαπάνη μεταξύ των διαδίκων.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται εν μέρει την αίτηση.

Αναιρεί εν μέρει την 366/2006 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πύργου.

Παραπέμπει την υπόθεση στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Πύργου για να προβεί σε νέα κρίση, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου της αιτήσεως αναιρέσεως. Και Συμψηφίζει τη δικαστική δαπάνη μεταξύ των διαδίκων.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 26 Μαρτίου και 25 Απριλίου 2007

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος   Η Γραμματέας

Π.Ζ. Φλώρος   Δ. Τετράδη - Χαρλαύτη
και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 22ας Ιουνίου 2007.
Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος   Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος

Γ. Σταυρόπουλος   Δ. Μουζάκη